

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către reprezentantul SRL „Bimcon-Service”, Fortuna Radu, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău din 05 august 2019 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-i pe

*Chircu Alexei Xxxxx, născut la xxxxx, originar
din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, domiciliat în
mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xxx;*

*„Bimcon-Service” SRL, cod fiscal – xxxxx,
adresa juridică mun. Xxxxx, str. Xxxxx.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță: 26.04.2018 – 05.08.2018;*
- 2. instanța de apel: 04.10.2019 – 20.11.2019;*
- 3. instanța de recurs: 29.01.2020 – 03.06.2020.*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 05 august 2019, Chircu Alexei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, numindu-i ca pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare în privința inculpatului Chircu Alexei pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani. S-a pus în seama lui Chircu Alexei ca în perioada de probațiune să nu schimbe domiciliul fără permisiunea organelor competente.

SRL „Bimcon-Service” a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, numindu-i ca pedeapsă amendă în mărime de 4000

(patru mii) unități convențional, ce constituie suma de 200000 (două sute mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activități economice pe un termen de 2 (doi) ani.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la încasarea de la inculpatul Chircu Alexei și SRL „Bimcon-Service” a sumei de 16 612 859 (șaisprezece milioane șase sute douăsprezece mii opt sute cincizeci și nouă) lei.

S-a încasat în mod solidar de la Chircu Alexei și SRL „Bimcon-Service” suma de 16 612 859 (șaisprezece milioane șase sute douăsprezece mii opt sute cincizeci și nouă) lei, în folosul Serviciul Fiscal de Stat al RM.

S-a respins ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea din contul lui Chircu Alexei și SRL „Bimcon-Service” a cheltuielilor judiciare în mărime de 2070 lei.

S-a respins ca neîntemeiată solicitarea reprezentantului SRL "Bimcon- Service" cu privire la ridicarea sechestrului aplicat prin ordonanța procurorului și autorizat prin mandate judecătorești nr. 12-87/2018 din 30.03.2018 asupra bunurilor mobile și imobile a SRL "Bimcon-Service".

1.1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 august 2019 a fost dispusă înlăturarea omisiunii vădite în cuprinsul și dispozitivul sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în sediul Buiucani din 05 august 2019 prin menționarea următorului text: Chircu Alexei se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod Penal RM, numindu-i ca pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 (doi) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Chircu Alexei activând în funcție de director la SRL „Bimcon-Service”, în temeiul ordinului nr. 13 din 12.04.2005 directorului SRL „Bimcon-Service”, fiind în mun. Chișinău, în perioada 01.01.2016 - 30.03.2017, având obligația conform art. 8 alin. (2) lit. c), e) din Codul fiscal, aprobat prin Legea RM nr. 1163-XIII din 24.04.1997, care prevede că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciul Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale, dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației...”, „contribuabilul este obligat să achite la buget, la timp și integral, ținând cont de prevederile art. 7 alin. (5), sumele calculate ale impozitelor și taxelor, asigurând exactitatea și veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate” și ale art. 2 din Legea Contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, care stipulează că "prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător..", art. 7 din din Legea Contabilității nr. 113-XVI

din 27.04.2007, care prevede că "entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a) din lege", contrar normelor indicate și în încălcarea art. 18 lit. a) din Codul fiscal care prevede că, "În venitul brut se includ: venitul provenit din activitatea de întreprinzător, din activitatea profesională sau din alte activități similare", art. 83 alin. (4) din Codul fiscal, care prevede că „declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în modul și forma stabilite de Guvern”, în scopul tănuirii obiectului impozabil, nu a reflectat în evidența contabilă a uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale în sumă de 118 027 MDL, penalităților înregistrate în contabilitate în sumă de 17 167 MDL, cheltuielilor ce nu țin de activitatea de întreprinzător în sumă de 151 063 MDL, cheltuielilor în sumă de 71 077 206 MDL, veniturile în sumă de 156 195 278 MDL, obținute din activitatea de antreprenor indicate în registru de livrări pentru perioada 2016, registrele contabile (cartelele) 123, 124, 611, 241, 242, 221 și 521 a SRL „Bimcon-Service” și ca urmare a dare în exploatare a imobilelor situate în mun. Chișinău, str. Xxxxx nr. xxxx, nr. xxx și str. Xxxxx nr. xx, și anume în declarația cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada anului 2016 a SRL „Bimcon-Service”, adică a inclus date denaturate cu privire la venituri, în declarațiile cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada anului 2016, care este document fiscal, fapt ce a dus la necalculare și achitarea impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător pentru perioada A/2016, în sumă de 10 225 794 MDL, ce constituie proporții deosebit de mari.

Tot el, activând în funcție de director SRL „Bimcon-Service”, în temeiul ordinului nr. 13 din 12.04.2005 directorului SRL „Bimcon-Service”, fiind în mun. Chișinău, în perioada 11.2016 - 12.2016, avînd obligația conform art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, aprobat prin Legea RM nr. 1163-XIII din 24.04.1997, care prevede că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciul Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației... ” și ale art. 2 din Legea Contabilității nr. 113- XVI din 27.04.2007, care stipulează că "prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător...", art. 7 din lege, care prevede că "entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în

conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a) din lege", contrar normelor indicate și în încălcarea art. 101 alin. (1) din Codul Fiscal care prevede, ca „Subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. a) sânt obligați să declare, conform art. 115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținându-se cont de dreptul de trecere în cont conform art. 102” și ale Ordinului IFPS nr. 1164 din 25.10.2012 „Cu privire la aprobarea formularului Declarației privind TVA și a Modulii de completare a Declarației privind TVA”, în scopul tănuirii obiectului impozabil, a inclus date denaturate cu privire la cheltuieli în declarația privind taxa pe valoare adăugată pentru perioada L/12/2016, care este document fiscal, reflectate în registru cu privire la procurări perioada 2016 și registru contabil (cartelele) 521, a sumei T.V.A destinată trecerii în cont din perioada precedentă a sumei de 120 509 MDL, adică au fost introduse date denaturate cu privire la cheltuieli, fapt ce a dus la necalculare și achitarea taxei pe valoare adăugată în sumă de 120 509 MDL, ce depășește 1500 unități convenționale.

Astfel, Chircu Alexei, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal (evaziunea fiscală a întreprinderilor) pe semnele: *evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.*

Ulterior, agentul economic „Bimcon-Service” SRL, fiind persoană juridică, înregistrată la data de 30.04.2002 în Camera înregistrării de Stat cu nr. xxxxx și înregistrată ca subiect al impunerii cu Taxa pe Valoare Adăugată (în continuare TVA) la data de 01.01.2003, în baza certificatului cu nr. xxxxx, în mun. Xxxxx, str. Xxxxx, în perioada 01.01.2016 - 30.03.2017, având obligația conform art. 8 alin. (2) lit. c), e) din Codul fiscal, aprobat prin Legea RM nr. 1163-XIII din 24.04.1997, care prevede că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciul Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației...”, „contribuabilul este obligat să achite la buget, la timp și integral, ținând cont de prevederile art. 7 alin. (5), sumele calculate ale impozitelor și taxelor, asigurând exactitatea și veridicitatea dărilor de

seamă fiscale prezentate” și ale art. 2 din Legea Contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, care stipulează că "prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător...", art. 7 din Legea Contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, care prevede că "entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a) din lege", contrar normelor indicate și în încălcarea art. 18 lit. a) din Codul fiscal care prevede că, "în venitul brut se includ: venitul provenit din activitatea de întreprinzător, din activitatea profesională sau din alte activități similare", art. 83 alin. (4) din Codul fiscal, care prevede că „declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în modul și forma stabilite de Guvern”, în scopul tănuirii obiectului impozabil, nu a reflectat în evidența contabilă a uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale în sumă de 118 027 MDL, penalităților înregistrate în contabilitate în sumă de 17 167 MDL, cheltuielilor ce nu țin de activitatea de întreprinzător în sumă de 151 063 MDL, cheltuielilor în sumă de 71 077 206 MDL, veniturile în sumă de 156 195 278 MDL, obținute din activitatea de antreprinor indicate în registru de livrări pentru perioada 2016, registrele contabile (cartelele) 123, 124, 611, 241, 242, 221 și 521 a SRL „Bimcon- Service” și ca urmare a dare în exploatare a imobilelor situate în mun. Chișinău, str. xxxxx nr. xxx, nr. xxx și str. xxxxx nr. xx, și anume în declarația cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada anului 2016 a SRL „Bimcon-Service”, adică a inclus date denaturate cu privire la venituri, în declarațiile cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada anului 2016, care este document fiscal, fapt ce a dus la necalculare și achitarea impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător pentru perioada A/2016, în sumă de 10 225 794 MDL, ce constituie proporții deosebit de mari.

Tot, persoana juridică „Bimcon-Service” SRL, aflându-se în în mun. Xxxxx, str. Xxxxx, în perioada 11.2016 - 12.2016, având obligația conform art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, aprobat prin Legea RM nr. 1163-XIII din 24.04.1997, care prevede că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciul Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației...” și ale art. 2 din Legea Contabilității nr. 113- XVI din 27.04.2007, care stipulează că "prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător...", art. 7 din lege, care prevede că "entitatea este obligată să

țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a) din lege”, contrar normelor indicate și în încălcarea art. 101 alin. (1) din Codul Fiscal care prevede, ca „Subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. a) sânt obligați să declare, conform art. 115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținându-se cont de dreptul de trecere în cont conform art. 102” și ale Ordinului IFPS nr. 1164 din 25.10.2012 „Cu privire la aprobarea formularului Declarației privind TVA și a Modului de completare a Declarației privind TVA”, în scopul tănuirii obiectului impozabil, a inclus date denaturate cu privire la cheltuieli în declarația privind taxa pe valoare adăugată pentru perioada L/12/2016, care este document fiscal, reflectate în registru cu privire la procurări perioada 2016 și registru contabil (cartelele) 521, a sumei T.V.A destinată trecerii în cont din perioada precedentă a sumei de 120 509 MDL, adică au fost introduse date denaturate cu privire la cheltuieli, fapt ce a dus la necalculare și achitarea taxei pe valoare adăugată în sumă de 120 509 MDL, ce depășește 1500 unități convenționale.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate persoana juridică „Bimcon-Service” SRL, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal (evaziunea fiscală a întreprinderilor) pe semnele: evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.

La 28.03.2018, prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - Eugeniu Bordos, Chircu Alexei a fost pus sub învinuire, încriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal - evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.

La 28.03.2018, prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - Eugeniu Bordos, persoana juridică „Bimcon-

Service” SRL, reprezentată de Sandu Stepanida a fost pus sub învinuire, încriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal - evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.

La data de 13.05.2019, prin ordonanța de modificare a învinuirii procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale- Ina Malai, persoana juridică „Bimcon-Service” SRL, reprezentată de Sandu Stepanida a fost modificat în persoana lichidatorului Radu Fortună, fără a agrava situația acesteia- încriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În ședința de judecată, inculpatul Chircu Alexei și reprezentantul inculpatului „Bimcon-Service” SRL- Fortună Radu care până la începerea cercetării judecătorești, au recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și-au recunoscut vina, nesolicitând administrarea de probe noi, prin cereri scrise personal, au solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunosc și asupra cărora nu au obiecții.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Malai Ina, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, a aplica inculpatului Chircu Alexei pedeapsa complementară obligatorie sub forma privării de dreptul de a ocupa funcții de administrare a persoanei juridice pe un termen de 5 ani.

În motivarea cererii de apel, acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- sentința nominalizată o consideră ilegală în partea neaplicării pedepsei complementare obligatorii persoanei fizice, Chircu Alexei, contrar dispoziției art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, din care considerent urmează a fi casată;

- în urma analizei sentinței din 05 august 2019 constată, că aceasta este vădit ilegală în parte și urmează neîntârziat de a fi casată, ținând cont de faptul că, sancțiunea art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, statua că pentru comiterea infracțiunii date, persoanele declarate vinovate se vor pedepsi cu amendă sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă și cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Astfel, la sancțiunea acestui articol pedeapsa complementară nu este una alternativă, ci una obligatorie, mai ales reieșind din interesul inculpaților, care a fost unul pecuniar, cu scop de îmbogățire prin metode ilegale, în detrimentul intereselor statului în calitate de contribuabili și plătitori de alte taxe, folosind toate pârghiile oferite inclusiv de statutul persoanelor juridice.

Potrivit rigorilor art. 65 alin. (3) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, însă cu atât mai iminentă este aplicarea acestei pedepse, când ea este obligatorie și nemijlocit sancțiunea.

3.2. Reprezentantul persoanei juridice SRL „Bimcon-Service”, Furtună Radu, a depus apel în termen prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței, în partea respingerii ca neîntemeiată a solicitării reprezentantului SRL „Bimcon-Service” cu privire la ridicarea sechestrului aplicat prin ordonanța procurorului și autorizat prin mandate judecătorești nr. xxxxx din 30.03.2018 asupra bunurilor mobile și imobile a SRL „Bimcon-Service”, cu dispunerea ridicării sechestrului aplicat prin ordonanța procurorului și autorizat prin mandat judecătorești nr. xxxxx din 30.03.2018 asupra bunurilor mobile și imobile a SRL „Bimcon-Service”.

În motivarea cererii de apel, acuzarea a invocat următoarele:

- sentința instanței de fond, în partea respingerii ca neîntemeiată solicitarea reprezentantului SRL „Bimcon-Service” cu privire la ridicarea sechestrului aplicat prin ordonanța procurorului și autorizat prin mandat judecătorești nr. xxxxx din 30.03.2018 asupra bunurilor mobile și imobile a SRL „Bimcon-Service”, nu este de acord și o consideră ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată din mai multe motive de fapt și norme de drept;

- de către instanța de judecată s-au admis și alte încălcări cum ar fi art. 387 lit. d) Cod de procedură civilă, astfel a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului. În fapt, instanța de judecată în motivarea sentinței, în partea ce ține de respingerea ca neîntemeiată a solicitării reprezentantului SRL „Bimcon-Service” cu privire la ridicarea sechestrului aplicat prin ordonanța procurorului și autorizat prin mandat judecătorești nr. xxxxx din 30.03.2018 asupra bunurilor mobile și imobile a SRL „Bimcon-Service”, face trimitere la art. 46 al Constituției RM;

- altă referire la cererea lichidatorului de a ridica sechestrul de pe bunuri, instanța nu face și nici măcar nu indică în baza căreia respinge ridicarea sechestrului. Cu toate acestea, la cererea sa de ridicare a sechestrului, lichidatorul SRL „Bimcon-Service” a

stipulat clar prevederile legale care impun ridicarea sechestrului și anume: în baza art. 75 alin. (1) lit. d) și art. 117 alin. 16 al Legii Insolvabilității nr. 149 din data de 29.06.2012.

De altfel, lichidatorul a prezentat acte confirmative și a indicat că prin Hotărârea judecătorească a Judecătorei Chișinău, Nicolae Șova din 05.04.2018 a fost admisă cererea introductivă în privința debitorului SRL „Bimcon-Service”, c/f xxxxx, cu sediul în mun. Xxxxx, str. xxxxx, cu intentarea procedurii de insolvabilitate; a fost ridicat dreptul lui Chircu Alexei la administrarea debitorului SRL „Bimcon-Service” și a fost desemnat în calitate de administrator Fortuna Radu, deținător al autorizației nr. 11 din 14.01.2015;

- în cadrul procesului, la ședința de validare a creanțelor din 05.06.2018, prin tabelul definitiv depus anterior la 28.05.2018, a fost validată creanța Serviciului Fiscal de Stat în mărime de 17.374.787,42 lei. Anume suma respectivă a servit drept temei de intentare a procesului penal în privința lui Chircu Alexei și SRL „Bimcom-Service” pe faptul evaziunii fiscale. Astfel procedura legală de recuperare a creanțelor bugetare se află în desfășurare, în ordinea prevăzută de Legea insolvabilității. Totodată, fiind admisă acțiunea civilă prin sentința respectivă, s-a creat o situație de dublare a încasării (prin validare în instanța de insolvabilitate și prin admiterea acțiunii civile în cadrul sentinței).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, a fost respins, ca nefondat, apelul declarant de către reprezentantul persoanei juridice SRL „Bimcon-Service”, Furtună Radu.

Admis apelul declarat de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Malai Ina, sentința casată parțial, în partea stabilirii pedepsei complementare lui Chircu Alexei, și în această parte pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Lui Chircu Alexei Ion recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2(doi) ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare a persoanei juridice pe un termen de 5 (cinci) ani.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, permit instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile inculpatului Chircu Alexei și a persoanei juridice „Bimcon-Service” SRL a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 244

alin. (2) lit.b) Cod penal, potrivit elementelor constitutive „*evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari*”.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

În ceea ce privește apelul înaintat de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Malai Ina, instanța de apel a indicat că din conținutul apelului înaintat, procurorul invocă ca temei de casare a sentinței faptul că prima instanță la stabilirea pedepsei incorect nu a aplicat pedeapsa complementară obligatorie.

Analizând temeiul nominalizat în raport cu motivele invocate în apel, instanța de apel a constatat că, acesta își găsește confirmare la judecarea apelului declarat, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea stabilirii pedepsei complementare.

Astfel, cu referire la pedeapsa complementară, instanța de apel a reținut că, din dispoziția art. 244 alin. (2) lit.b) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptei), pentru comiterea infracțiunii date, persoanele declarate vinovate se pedepsesc cu amendă în mărime de la 3350 la 5350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Astfel, la sancțiunea acestui articol pedeapsa complementară nu este una alternativă, ci una obligatorie, mai ales reieșind din interesul inculpaților, care a fost unul pecuniar, cu scop de îmbogățire prin metode ilegale, în detrimentul intereselor statului în calitate de contribuabili și plătitori de alte taxe, folosind toate pârghiile oferite inclusiv de statutul persoanelor juridice.

Potrivit rigorilor art. 65 alin. (3) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, însă cu atât mai iminentă este aplicarea acestei pedepse, când ea este obligatorie și nemijlocit sancțiunea.

În acest context, instanța de apel a remarcat că, prima instanță în mod eronat nu a

stabilit inculpatului pedeapsa complementară or, după cum rezultă din prevederile normei penale pentru care a fost recunoscut vinovat și condamnat inculpatul Chircu Alexei, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate se aplică pe un termen de la 2 la 5 ani.

În ordinea celor relevate supra, având în vedere că prima instanță nu a stabilit în privința inculpatului Chircu Alexei pedeapsa complementară prevăzută de lege, iar instanța de apel, examinând în ordine de apel cauza penală sub toate aspectele a conchis, că sentința primei instanțe urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei complementare și a pronunța o hotărâre nouă.

În acest sens, nu a putut fi reținută poziția instanței de fond precum că, încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 06 august 2019 a dispus înlăturarea omisiunii vădite în cuprinsul și dispozitivul sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani în sediul Buiucani din 05 august 2019 prin menționarea următorului text: Chircu Alexei se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod Penal RM, numindu-i ca pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 (doi) ani.

Or, conform prevederilor art. 250 Cod de procedură penală, prevederile art. 249 Cod de procedură penală, se aplică și în cazul în care organul de urmărire penală, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată, ca urmare a unei omisiuni vădite, nu s-a pronunțat asupra sumelor pretinse de martori, experți, interpreți, traducători, apărători, asupra restituirii obiectelor, corpurilor delictive sau a ridicării măsurilor asigurătorii, precum și a altor măsuri, însă ne aplicarea pedepsei complementare de către instanța de fond nu reprezintă o omisiune vădită ce cade sub incidența prevederilor legale menționate supra și nu poate fi corectată prin emitea unei încheieri în acest sens.

În același timp, este relevant și faptul, că pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate prevăzută de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal este obligatorie și vine să îndeplinească rolul de completare a represiunii impuse prin aplicarea pedepsei penale principale, ambele reprezentând o formă de constrângere, care trebuie să reflecte întotdeauna gravitatea faptei comise.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, sentința primei instanțe a fost contestată de reprezentantul persoanei juridice SRL „Bimcon-Service”, Furtună Radu în partea aplicării sechestrului, iar ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut poziția instanței de fond, cu referire la solicitarea reprezentantului SRL "Bimcon-Service" cu privire la ridicarea sechestrului aplicat prin ordonanța procurorului și autorizat prin mandat judecătoresc nr. xxxxx din 30.03.2018 asupra bunurilor mobile și imobile a SRL "Bimcon-Service", instanța de judecată a reținut că potrivit Constituției RM, art.46 dreptul la proprietatea privată este garantat. Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă. Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

De asemenea, nu a putut fi reținută poziția apelantului precum că, altă referire la cererea lichidatorului de a ridica sechestrul de pe bunuri, instanța nu a făcut și nici măcar nu a indicat în baza cărei legi respinge ridicarea sechestrului. Cu toate acestea, la cererea sa de ridicare a sechestrului, lichidatorul SRL "Bimcon-Service" a stipulat clar prevederile legale care impun ridicarea sechestrului și anume: în baza art. 75 alin (1) lit. d) și art. 117 alin. 16 al Legii Insolvabilității nr. 149 din data de 29.06.2012. De altfel, lichidatorul a prezentat acte confirmative și a indicat că prin Hotărârea judecătorului Judecătoriei Chișinău, Nicolae Șova din 05.04.2018 a fost admisă cererea introductivă în privința debitorului SRL „Bimcon-Service”, c/f xxxxx, cu sediul în mun. xxxxx, str. xxxxx, cu intentarea procedurii de insolvabilitate; a fost ridicat dreptul lui Chircu Alexei la administrarea debitorului SRL „Bimcon-Service” și a fost desemnat în calitate de administrator Fortuna Radu, deținător al autorizației nr. 11 din 14.01.2015. Mai mult, în cadrul procesului, la ședința de validare a creanțelor din 05.06.2018, prin tabelul definitiv depus anterior la 28.05.2018, a fost validată creanța Serviciului Fiscal de Stat în mărime de 17.374.787,42 lei. Anume suma respectivă a servit drept temei de intentare a procesului penal în privința lui Chircu Alexei și SRL "Bimcom-Service" pe faptul evaziunii fiscale. Astfel, procedura legală de recuperare a creanțelor bugetare se află în desfășurare, în ordinea prevăzută de Legea insolvabilității. Totodată, fiind admisă acțiunea civilă prin sentința respectivă, s-a creat o situație de dublare a încasării (prin validare în instanța de insolvabilitate și prin admiterea acțiunii civile în cadrul sentinței).

Or, raportând la caz normele enumerate supra, instanța conchide că, în conformitate cu prevederile art. 203 Cod de procedură penală, alin. (1) Punerea sub sechestrul a bunurilor este o măsură procesuală de constrângere, care constă în inventarierea bunurilor și interzicerea proprietarului sau posesorului de a dispune de ele, iar în caz de necesitate, de a se folosi de aceste bunuri. După punerea sub sechestrul a conturilor și a depozitelor bancare sânt încetate orice operațiuni în privința acestora. (2) Punerea sub sechestrul a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de

infracțiune, acțiunea civilă sau eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor ori a contravalorii bunurilor prevăzute la art. 106 alin. (2) și art. 106¹ Cod penal.

Conform art. 204 alin. (1) Pentru repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune pot fi puse sub sechestru bunurile bănuțitului, învinuitului, inculpatului sau ale părții civilmente responsabile în suma valorii probabile a pagubei; (2) Pentru a garanta executarea pedepsei amenzii pot fi puse sub sechestru numai bunurile învinuitului sau ale inculpatului, în funcție de suma maximă a amenzii care poate fi stabilită pentru infracțiunea comisă; (3) Pentru a asigura o eventuală confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor pot fi puse sub sechestru bunurile prevăzute la art. 106 alin.(2) și art. 106¹ din Codul penal; (4) în cazul în care bunurile ce urmau a fi supuse confiscării speciale sau confiscării extinse nu mai există, nu pot fi găsite, nu pot fi recuperate ori dacă acestea aparțin sau au fost transferate oneros unei persoane care nu știa și nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea bunurilor, se iau măsuri asigurătorii pentru confiscarea contravalorii acestora. (4/1) Dacă bunurile ce urmează a fi sechestrate pentru repararea prejudiciului cauzat sau pentru a garanta executarea pedepsei amenzii sânt folosite sau constituie parte a procesului tehnologic de producție și sechestrarea lor ar determina în mod inevitabil stoparea activității economice a persoanei, se iau măsuri asigurătorii pentru sechestrarea contravalorii acestora.

Raportând normele legale enunțate supra la materialele cauzei, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a respins solicitarea reprezentantului SRL "Bimcon-Service" cu privire la ridicarea sechestrului aplicat prin ordonanța procurorului și autorizat prin mandat judecătoresc nr. xxxxx din 30.03.2018 asupra bunurilor mobile și imobile a SRL "Bimcon-Service" deoarece, conform principiului menționat drepturile omului nu sunt absolute și exercitarea drepturilor unei persoane trebuie să fie apreciată în raport cu interesul public mai larg.

În această ordine de idei, instanța de apel a stabilit că prin aplicarea sechestrului pe bunurile menționate se respectă principiul proporționalității între dreptul și libertatea persoanei garantate de lege și necesitatea efectuării acțiunii procesuale. Conform principiului menționat, drepturile omului nu sunt absolute și exercitarea drepturilor unei persoane trebuie să fie apreciată în raport cu interesul public mai larg.

Concomitent, s-a constatat în cazul dat respectarea principiului proporționalității între dreptul și libertatea persoanei garantate de lege și necesitatea efectuării acțiunii procesuale. Conform principiului menționat drepturile omului nu sunt absolute și exercitarea drepturilor unei persoane trebuie să fie apreciată în raport cu interesul public mai larg.

Or, în cazul dat s-a constatat vinovăția inculpatului Chircu Alexei și a persoanei juridice „Bimcon-Service” SRL în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal. Mai mult, instanța de apel a stabilit că aplicarea sechestrului la moment este necesară și proporțională scopului legii procesual penale precum și reparării prejudiciului cauza prin infracțiune precum și pentru garantarea executării pedepsei amenzii.

Prin urmare, prima instanță corect a soluționat chestiunea cu privire menținerea sechestrului aplicat prin ordonanța procurorului și autorizat prin mandat judecătoresc nr. 12-87/2018 din 30.03.2018 asupra bunurilor mobile și imobile a SRL „Bimcon-Service”, astfel, în partea respectivă, sentința fiind menținută.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către reprezentantul SRL „Bimcon-Service”, Fortuna Radu, prin care solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, invocând argumente similare celor invocate în cererea de apel (f.d. 225, vol. II).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens.

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

Astfel, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește cerințele de conținut, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către reprezentantul SRL „Bimcon-Service”, Fortuna Radu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-i pe **Chircu Alexei Xxxxx** și **SRL „Bimcon-Service”**, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **02 iulie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana